

Wróbel, Piotr

"Deutschland und Österreich. Ein bilaterales Geschichtsbuch", hrsg. v. Robert A. Kann und Friedrich E. Prinz, Wien-München 1980 : [recenzja]

Przegląd Historyczny 72/4, 785

1981

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

pełnienie wyboru o te typy źródeł, nawet przy pominięciu części tekstów arabskich, byłoby dla omawianej książki i dla jej czytelników korzystne.

We wstępie redaktorzy tomu podają, że traktują tę książkę jako pierwszy krok w upowszechnianiu znajomości źródeł do historii Afryki. Jeżeli tak, należałoby oczekiwać następnych takich wydawnictw, prezentujących wspomniane, pominięte typy źródeł.

Książka zawiera dobre mapy Afryki z umiejscowieniem nazw występujących w źródłach, wykaz miar i wag, ich przeliczenia na miary współczesne oraz indeks. Każdy tekst poprzedza wprowadzenie, omawiające charakter źródła, podające podstawowe wiadomości o autorze oraz o najważniejszej literaturze z tekstem związanej.

M. T.

Deutschland und Österreich. Ein bilaterales Geschichtsbuch, Hrsg. v. Robert A. Kann und Friedrich E. Prinz, Jugend und Volk, Wien-München 1980, s. 596.

Znajomość historii sąsiednich narodów i stosunków z nimi jest bardzo pomocna dla zrozumienia dziejów własnej ojczyzny. Wychodząc z tego założenia wiedeńsko-monachijskie wydawnictwo Jugend und Volk przystąpiło do publikowania serii „podręczników historii bilateralnej”. Pierwszą książką tej edycji była „Österreich und Italien” napisana w 1973 roku przez Adama Wandruszkę i Silvio Furlaniego, wydana następnie w Bolonii po włosku. Nie unikając problemów sprzecznych i nie próbując niczego upiększać obaj autorzy starali się wyjaśnić najpoważniejsze problemy sąsiedzkiego współistnienia Austrii i Italii. Owa inicjatywa wydawnicza została gorąco poparta przez UNESCO. W przygotowaniu znajdują się kolejne „podręczniki historii bilateralnej” — austriacko-węgierski i austriacko-polski, choć ich edycja napotyka na pewne przeszkody.

„Deutschland und Österreich” jest drugą pozycją serii. Zawiera analizę politycznych, duchowych, społecznych i gospodarczych stosunków istniejących między dwoma jednostkami polityczno-historycznymi, związanymi genetycznie i obecnie, po nieudanych próbach zjednoczenia, pokojowo i przyjacielsko koegzystującymi. Redakcją książki zajęli się Robert A. Kann — nowożytnik z Uniwersytetu New Jersey, w latach 1973—1974 i po roku 1976 *Gastprofessor* w Wiedniu oraz Friedrich E. Prinz — mediewista i profesor uniwersytetu w Monachium specjalizujący się także w dziejach Bawarii. W przeciwieństwie do pierwszej pozycji serii „Deutschland und Österreich” nie jest pracą dwóch autorów konfrontujących swe poglądy na problemy sąsiedzkich stosunków dwóch narodów lecz zawiera 20 artykułów specjalistów od poszczególnych zagadnień. W pierwszej części pracy F. E. Prinz, V. Press, W. Hubatsch, A. Wandruszka, R. A. Kann i A. Ableitinger opisują dzieje obu krajów od ósmego wieku do czasów współczesnych i tylko problem Anschlussu został przedstawiony dwukrotnie — z austriackiego i niemieckiego punktu widzenia (G. Botz i A. Hillgruber). W drugiej części zrezygnowano z układu chronologicznego na korzyść rzeczowego; G. May i E. Kowács omawiają niemiecki i austriacki sposób widzenia problemów protestantyzmu i katolicyzmu, R. Bauer, R. Wagner-Rieger i C. Dahlhaus zajmują się literaturą, sztuką i muzyką, K. E. Borni H. Matis referują stosunki gospodarcze, P. Burian i R. A. Kann analizują sytuację narodowościową monarchii habsburskiej, H. Mommsen, M. Glettler i J. Ch. Allmayer-Beck opisują dzieje ruchu robotniczego, politykę oświatową i zagadnienia wojskowe w obu krajach.

Obok nazwisk znakomych historyków i interesującej ogólnej koncepcji książka zwraca na siebie uwagę starannością wydania, doskonałą, obszerną bibliografią zaopatrzoną w dodatkowe pomocnicze komentarze, szczegółowymi indeksami oraz barwnymi, przejrzystymi (choć z polskiego punktu widzenia rewizjonistycznymi) mapami.

P. W.